

bitig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ISSN 2757-8410

2022 / 1

Eskişehir <Bahar> 2022

bitig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI
DERGİSİ

ISSN 2757-8410

Sahibi / Owner

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Adına
Prof. Dr. Emine GÜMÜŞSOY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Editorial Manager

Dr. Deniz DEPE

Editör / Editor

Prof. Dr. Bülent GÜL

YAYIN DANIŞMA KURULU / PUBLICATION BOARD OF OVERSEERS

Prof. Dr. Ferruh AĞCA [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Erhan AYDIN [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Ts. BATTULGA [MOĞOLİSTAN] • Dr. Éva CSÁKI [MACARİSTAN] • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLUSUN [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Marcel ERDAL [ALMANYA] • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Bülent GÜL [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Juha JANHUNEN [FİNLANDİYA] • Prof. Dr. Michael KNÜPPEL [ALMANYA] • Prof. Dr. Alexis MANASTER RAMER [ABD] • Prof. Dr. M. Vefa NALBANT [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Irina NEVSKAYA [ALMANYA] • Prof. Dr. Takashi OSAWA [JAPONYA] • Prof. Dr. Marek STACHOWSKI [POLONYA] • Doç. Dr. Erdem UÇAR [ALMANYA] • Doç. Dr. Orçun ÜNAL [ALMANYA] • Prof. Dr. Alexander VOVIN [FRANSA] • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Jens WILKENS [ALMANYA] • Prof. Dr. Peter ZIEME [ALMANYA]

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Prof. Dr. Mehmet AÇA • Prof. Dr. Ferruh AĞCA • Doç. Dr. Hakan AKÇA • Dr. Öğr. Ü. Fatma ALBAYRAK • Prof. Dr. Erhan AYDIN • Dr. Kenan AZILI • Prof. Dr. Bülent BAYRAM • Dr. Öğr. Ü. Meltem CAN • Dr. Öğr. Ü. Mikail CENGİZ • Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU • Doç. Dr. Sema ASLAN DEMİR • Dr. Deniz DEPE • Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ • Dr. Öğr. Ü. Genç Osman GEÇER • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE • Prof. Dr. Bülent GÜL • Doç. Dr. Sinan GÜZEL • Uzm. İsmail İLGIN • Doç. Dr. Erkan HİRİK • Doç. Dr. Seçil HİRİK • Prof. Dr. Şahika KARACA • Dr. Öğr. Ü. Arda KARADAVUT • Prof. Dr. Ahmet KARTAL • Dr. Öğr. Ü. M. Yasin KAYA • Dr. Arzu KAYGUSUZ • Dr. Ayşe KILIÇ CENGİZ • Uzm. Buket Nur KIRMIZIGÜL ŞİMŞEK • Dr. Aziz Tolga KOÇ • Prof. Dr. M. Vefa NALBANT • Doç. Dr. Serdar ODACI • Dr. Öğr. Ü. Nükhet OKUTAN DEVLETOV • Dr. Öznur ÖZDARICI • Prof. Dr. Fatih SAKALLI • Dr. Nurayım SATYLIKANOVA • Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN • Prof. Dr. Hatice ŞİRİN • Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA • Prof. Dr. Nezir TEMUR • Prof. Dr. Vahit TÜRK • Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN • Doç. Dr. Erdem UÇAR • Doç. Dr. Orçun ÜNAL • Dr. Öğr. Ü. Melike ÜZÜM • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM • Prof. Dr. Talip YILDIRIM • Doç. Dr. Hüseyin YILDIZ

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

İngilizce Editörü / Editor of the English Text

Araş. Gör. Buket Nur KIRMIZIGÜL

YAYIN KURULU ÜYELERİ / MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Ferruh AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Doç. Dr. Haydar YALÇIN [Ege Üniversitesi] • Doç. Dr. Hüseyin YILDIZ [Ordu Üniversitesi] • Dr. Öğr. Ü. Fatma ALBAYRAK [İstanbul Medeniyet Üniversitesi] • Dr. Öğr. Ü. Meltem CAN [Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi] • Dr. Öğr. Ü. Nükhet OKUTAN DAVLETOV [Kadokya Üniversitesi] • Dr. Esin AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Dr. Kenan AZILI [Bayburt Üniversitesi] • Dr. Selin BAYRAK [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Dr. Deniz DEPE [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Dr. Hasan GÜZEL [Hacettepe Üniversitesi] • Dr. Arda KARADAVUT [Bülent Ecevit Üniversitesi] • Araş. Gör. Sanije ERASLAN [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Araş. Gör. Buket Nur KIRMIZIGÜL [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Uzm. İsmail İLGIN [Bülent Ecevit Üniversitesi] • Uzm. Saffet Alp YILMAZ [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi]

Kapak Tasarım: Saffet Alp YILMAZ

İç Tasarım: Bülent GÜL

Yayının Türü

Bitig Türkoloji Araştırmaları Dergisi, hakemli, yaygın, uluslar arası, süreli (altı aylık) yayındır.

**

Bitig Türkoloji Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanan makaleler yayımının yazılı izni olmadan tamamı veya bir kısmı herhangi bir yolla çoğaltılamaz. Yazıların fikir sorumluluğu ve imla terahhi yazarlarına aittir. Başka kaynaklardan alınmış tablo, resim ve benzeri şeylerin yazılarda kullanımı sorumluluğu yazara aittir.

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADDRESS

Prof. Dr. Bülent GÜL

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Meşeklik Kampüsü F2 Blok Odunpazarı Eskişehir / TÜRKİYE

web sayfası: www.bitig.ogu.edu.tr

e-posta: bitigdersisi@gmail.com

Bitig Türkoloji Araştırmaları Dergisi, 2022/1, ESOGÜ Basımevi'nde basılmıştır. (ESOGÜ İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Eskişehir, Tel: (0222) 2393797, Sorumlu Müdür: Yüksel ASLAN) basılmıştır.

bitig'ten Merhaba,

Değerli okuyucular,

bitig Türkoloji Araştırmaları Dergisi ikinci yılının ilk sayısı ile okuyucularının karşısındadır. Her sayımızda olduğu gibi bu sayımızda da yerli ve yabancı Türkologların önemli makalelerini sizlerle buluşturuyoruz. Amacımız, ilk sayımızda olduğu gibi Türkolojinin uluslar arası seviyedeki makalelerini okuyucularla buluşturmak, orijinal araştırmalara yer vererek dergimizi okunur, takip edilir bir dergi yapmaktır. Bu sayımızda da akademisyenlerden takdir ile destek gördük, hem yazarlarımıza hem de hakemlerimize ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Dergimizin yayın hayatına başlamasında bizi destekleyen Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Kemal Şenocak, rektörlük görevini tamamlamıştır, kendisine teşekkürlerimizi sunarız. Üniversitemizin yeni rektörü Prof. Dr. Kamil Çolak ve yeni dekanımız Prof. Dr. Emine Gümüşsoy da aynı şekilde desteklerini sürdürmektedirler, kendilerine teşekkür ederiz. Aynı azimle hizmet veren çalışma arkadaşlarıma da en iyiye ulaşma yolunda verdikleri destek için teşekkürü borç bilirim.

Değerli okuyucular, her yeni sayıda daha iyiye ulaşmak dileğiyle sağlık ve esenlikler dilerim. Hoşça kalınız.

Prof. Dr. Bülent GÜL
Editör

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

bitig'ten Merhaba / iii

Yazılar / Articles

Michael KNÜPPEL

**Prolegomena zu einer Untersuchung der osmanischen und türkischen Elemente im
Juba-Arabischen**

Juba Arapçasında Osmanlı ve Türk Unsurları Üzerine Bir Araştırmaya Giriş
1-9

Orçun ÜNAL

Bir Kez Daha Irk Bitig'in Kırkıncı İrki Üzerine

Once Again on the 40th Irq of Irk Bitig
11-17

Büşra ÖZBEK

**Eski Uygurcada {Kü- + Zarf-Fiil + Küzet- + Zarf-Fiil + Yardımcı Fiil} Gramatikal
Yapısı**

*A Grammatical Structure {Kü- + Gerundium + Küzet- + Gerundium + Auxiliary Verb} in Old
Uyghur*
19-32

Ezgi ÇAPAN

Eski Uygurcada Belirsiz-Çokluk İşaretleyicisi Olarak *tözkerinçsiz* Sözcüğü

The Word 'tözkerinçsiz' as an Indefinite-Plurality Marker in Old Uyghur
33-42

Ceren SELVİ

**-IntI Yapım Ekinin Türkçe Ulusal Derlem'de Yer Alan Semantik Prozodi
Görünümleri**

Semantic Prosody Views of -IntI Derivational Suffix in Turkish National Corpus
43-59

Melek Nur GÜMÜŞALAN

Grek Harfli Türkçe Bir Tiyatro Eseri "Zavallı Delikanlı"

A Karamanlidika Theatrical Work Written in Greek Letters "Zavallı Delikanlı"
61-73

Fatma ATAY

Necip Fazıl Kısakürek'in Poetikasına Bir Bakış Denemesi

An Experiment on Necip Fazıl Kısakürek's Poetica
75-85

Adem KOÇ

Kutsal Mekânlarda Delikli Taştan Geçme Ritüeline Arketipsel Bir Yaklaşım

An Archetypal Approach to the Ritual of Passing Through Hole Stone in Sacred Places

87-110

Çeviri / Translations

S. G. KLYAŞTORNIY

Tonyukuk - Aşide Yuançjen

Çevirenler: Gamze Nur NALBANT - Nuraiym SATYALKANOVA

111-113

Masahiro SHŌGAITO

Budist Moğol Metinlerindeki Uygurca Unsurlar Üzerine

Çev. Gözde SALUR

115-134

Tanıtma / Reviews

Buket Nur KIRMIZIGÜL ŞİMŞEK

Ceval Kaya, *Uygurca Altun Yaruk – Giriş, Metin ve Dizin*, Ankara: Türk Dil Kurumu

Yayınları, 2021.

135-138

Burak SOLMAZ

ARÇIN, Salih Mehmet, *Çağdaş Sibirya Türk Lehçelerinde Zamirler*, Ankara: Türk Dil

Kurumu Yayınları, 2021.

139-141